Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

►B

ODLUKA KOMISIJE

od 28. travnja 2011.

o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša EU-a za deterdžente za pranje rublja

(priopćena pod brojem dokumenta C(2011) 2815)

(Tekst značajan za EGP)

(2011/264/EU)

(SL L 111, 30.4.2011., str. 34.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
►M1	Commission Decision 2012/49/EU of 26 January 2012 (*)	L 26	36	28.1.2012.
►M2	Odluka 2014/313/EU Komisije od 28. svibnja 2014.	L 164	74	3.6.2014.
►M3	Odluka Komisije (EU) 2015/345 od 2. ožujka 2015.	L 60	39	4.3.2015.
►M4	Odluka Komisije (EU) 2016/1796 od 7. srpnja 2016.	L 274	55	11.10.2016.

Koju je ispravio:

►C1	Ispravak, SL L 300, 18.10.2014, str. 69 (2014/313/EU)	

(*) Ovaj akt nije nikada objavljen na hrvatskome.

▼B

ODLUKA KOMISIJE

od 28. travnja 2011.

o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša EU-a za deterdžente za pranje rublja

(priopćena pod brojem dokumenta C(2011) 2815)

(Tekst značajan za EGP)

(2011/264/EU)

Članak 1.

Skupina proizvoda „deterdženti za pranje rublja” uključuju: deterdžente za pranje rublja i sredstva za uklanjanje mrlja prije pranja u obliku praška, tekućine ili bilo kojem drugom obliku, koji se prodaju i koriste za pranje tkanina uglavnom u perilicama za kućanstvo, ali se ne isključuje njihova uporaba u automatskim i običnim praonicama rublja.

Sredstva za uklanjanje mrlja prije pranja uključuju sredstva koja se koriste za izravno nanošenje na tkaninu (prije pranja u perilici), ali ne uključuju sredstva za uklanjanje mrlja koja se doziraju u perilicama i koja su namijenjena za druge uporabe osim nanošenja prije pranja.

Ova skupina proizvoda ne uključuje proizvode koji su dozirani u nosačima kao što su listići, tkanine ili drugi materijali niti pomoćne pripravke za pranje koji se koriste bez naknadnog pranja, kao što su sredstva za uklanjanje mrlja za tepihe i tapecirani namještaj.

Članak 2.

1. Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

(1) „univerzalni deterdženti” znači deterdženti za obično pranje bijelih tkanina pri svim temperaturama;

(2) „deterdženti za pranje obojenog rublja” znači deterdženti za obično pranje obojenih tkanina pri svim temperaturama;

(3) „blagi deterdženti” znači deterdženti za pranje osjetljivih vlakana;

(4) „tvar” znači kemijski element i njegovi spojevi u prirodnom stanju ili dobiveni bilo kojim proizvodnim procesom, uključujući i svaki dodatak potreban za očuvanje stabilnosti proizvoda kao i svako onečišćenje koje nastaje tijekom procesa, osim otapala koje se može odijeliti, a da ne utječe na stabilnost tvari niti mijenja njezin sastav.

2. Za potrebe stavka 1. točaka 1. i 2. deterdžent se smatra univerzalnim deterdžentom ili deterdžentom za pranje obojenog rublja osim ako nije prvenstveno namijenjen za osjetljiva vlakna i prodaje se kao takav.

▼B

Za potrebe stavka 1. točke 3. tekući deterdženti za obično pranje bijelih i obojenih tkanina ne smatraju se blagim deterdžentima.

Članak 3.

Za dodjelu znaka zaštite okoliša EU-a prema Uredbi (EZ) br. 66/2010 artikl deterdžent za pranje rublja ili sredstvo za uklanjanje mrlja prije pranja mora pripadati skupini proizvoda „deterdženti za pranje rublja” prema definiciji iz članka 1. ove Odluke i mora ispunjavati mjerila i s njima povezane zahtjeve za ocjenjivanje i verifikaciju, određene u Prilogu ovoj Odluci.

▼M3

Članak 4.

Ekološka mjerila za skupinu proizvoda „deterdženti za pranje rublja” i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere vrijede do 31. prosinca 2016.

▼B

Članak 5.

Za administrativne potrebe skupini proizvoda „deterdženti za pranje rublja” dodjeljuje se šifra „6”.

Članak 6.

Odluka 2003/200/EZ stavlja se izvan snage.

Članak 7.

1. Odstupajući od članka 6., zahtjevi za znak zaštite okoliša EU-a za proizvode koji pripadaju skupini proizvoda „deterdženti za pranje rublja”, podneseni prije dana donošenja ove Odluke, ocjenjuju se u skladu s uvjetima iz Odluke 2003/200/EZ.

2. Zahtjevi za znak zaštite okoliša EU-a za proizvode koji pripadaju skupini proizvoda „deterdženti za pranje rublja”, podneseni od dana donošenja ove Odluke, ali najkasnije do 30. travnja 2011., mogu se temeljiti na mjerilima iz Odluke 2003/200/EZ ili mjerilima iz ove Odluke.

Ti se zahtjevi ocjenjuju u skladu s mjerilima na kojima se temelje.

3. Ako se znak za zaštitu okoliša dodjeli na temelju zahtjeva koji je ocijenjen u skladu s mjerilima iz Odluke 2003/200/EZ, taj se znak može koristiti 12 mjeseci od dana donošenja ove Odluke.

Članak 8.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

▼B

PRILOG

OKVIR

Ciljevi mjerila

Cilj mjerila je, prije svega, promicanje proizvoda koji imaju manji utjecaj na vodne ekosustave, sadrže ograničenu količinu opasnih tvari i njihova je učinkovitost ispitana. Pored toga mjerila su usmjerena na smanjenje potrošnje energije kod pranja rublja promicanjem proizvoda koji učinkovito djeluju pri niskim temperaturama.

MJERILA

Mjerila se određuju za sljedeće pokazatelje:

1. Doziranje

2. Toksičnost za vodene organizme: kritično volumno razrjeđenje (CDV)

3. Biološka razgradljivost organskih tvari

4. Isključene ili ograničene tvari i smjese

5. Zahtjevi za ambalažu

6. Učinkovitost pranja (prikladnost za uporabu)

7. Bodovi

8. Informacije za potrošača

9. Podaci na znaku zaštite okoliša

1. **Ocjenjivanje i verifikacija**

(a) *Zahtjevi*

Za svako mjerilo navode se posebni zahtjevi za ocjenjivanje i verifikaciju.

Ako se od podnositelja zahtjeva traži da dostavi izjave, dokumentaciju, izvješća o rezultatima ispitivanja ili druge dokaze usklađenosti s mjerilima, podrazumijeva se da takve isprave mogu izdati podnositelj zahtjeva i/ili njegov dobavljač ili više njih i/ili njihov dobavljač ili više njih itd., ovisno o slučaju.

Ako je moguće, ispitivanja izvode laboratoriji koji ispunjavaju opće zahtjeve norme EN ISO 17025 ili istovrijedne.

Prema potrebi mogu se koristiti ispitne metode drukčije od onih navedenih za svako mjerilo ako nadležno tijelo koje ocjenjuje zahtjev prihvati njihovu istovrijednost.

U Dodatku I. upućuje se na bazu podataka o sastojcima deterdženata (DID lista) koja sadrži najčešće korištene sastojke u sastavu deterdženata. Ona se koristi za dobivanje podataka za izračun kritičnog volumnog razrjeđenja (CDV) i procjenu biološke razgradljivosti sastojaka. Za tvari koje nisu navedene u DID listi daje se uputa za izračunavanje ili ekstrapolaciju relevantnih podataka. Najnovija verzija DID liste dostupna je na internetskim stranicama znaka zaštite okoliša EU-a ili pojedinačnih nadležnih tijela.

Ako je prikladno, nadležna tijela mogu zatražiti dokaznu dokumentaciju i provesti neovisne verifikacije.

(b) *Gornje granice mjerenja*

Sastavni elementi čija koncentracija iznosi ≥ 0,010 % masenog udjela u pripravku moraju ispunjavati ekološka mjerila.

▼B

Konzervansi, bojila i mirisi moraju ispunjavati mjerila bez obzira na njihovu koncentraciju, izuzev mjerila 4. točke (b) o isključenim ili ograničenim tvarima i smjesama.

Dodane tvari određuju se kao sve tvari u proizvodu uključujući aditive (npr. konzervanse ili stabilizatore) u sastojcima. Nečistoće koje nastanu pri proizvodnji sirovina i čija koncentracija iznosi > 0,010 masenog udjela u konačnom sastavu moraju ispunjavati mjerila.

Ako se u uputama za doziranje na ambalaži navode specifikacije za pretpranje i naknadno pranje (pored normalnog, jednokratnog pranja), ukupna doza (pretpranje + pranje) također mora ispunjavati ekološka mjerila.

Ako proizvod sadrži foliju koja se otapa u vodi i koja se ne odstranjuje prije pranja, ta se folija u svim zahtjevima smatra sastavnim dijelom proizvoda.

2. **Funkcionalna jedinica**

Funkcionalna jedinica za ovu skupinu proizvoda izražava se u g/kg pranja (gram na kilogram rublja).

3. **Referentna doza**

Doza za univerzalne deterdžente i deterdžente za pranje obojenog rublja koju proizvođač preporuča potrošaču za vodu tvrdoće 2,5 mmol $CaCO_3$/l i za „uobičajeno prljavo" rublje uzima se kao referentna doza za izračunavanje ekoloških mjerila i za ispitivanje učinkovitosti pranja. Za univerzalne deterdžente i deterdžente za pranje obojenog rublja to se odnosi na dozu za količinu od 4,5 kg (suhe tkanine) u stroju za pranje rublja.

Doza za „blage deterdžente" koju proizvođač preporuča potrošaču za vodu tvrdoće 2,5 mmol $CaCO_3$/l i za „umjereno prljavo" rublje uzima se kao referentna doza za izračunavanje ekoloških mjerila i za ispitivanje učinkovitosti pranja. Za blage deterdžente to se odnosi na dozu za količinu od 2,5 kg (suhe tkanine) u stroju za pranje rublja.

Ako se preporučena doza navodi za drukčije količine pranja od gore navedenih, referentna doza koja se koristi za izračun ekoloških mjerila mora, međutim, odgovarati prosječnom punjenju stroja. Ako u državi članici u kojoj se deterdžent prodaje tvrdoća vode od 2,5 mmol $CaCO_3$/l nije relevantna, podnositelj zahtjeva mora navesti dozu koja je korištena kao referentna.

Zahtjevi za ocjenjivanje i verifikaciju (2) funkcionalne jedinice i (3) referentne doze: Nadležnom se tijelu dostavlja puni sastav proizvoda u kojem se navodi trgovački naziv, kemijski naziv, broj CAS, broj DID (*), dodana količina sa i bez vode te funkcija svih dodanih sastojaka (bez obzira na njihovu koncentraciju) u proizvodu. Nadležnom se tijelu dostavlja uzorak simbola s uputama za doziranje.

U skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća [1] nadležnom se tijelu dostavljaju sigurnosno-tehnički listovi za svaki sastojak.

DID-lista je dostupna na internetskim stranicama o znaku zaštite okoliša: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/did_list_en.htm

(*) Broj DID je broj sastojka u DID listi (baza podataka o sastojcima deterdženata) i koristi se za utvrđivanje sukladnosti s mjerilima 2. i 3. Vidjeti Dodatak 1.

(1) SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

▼B

MJERILA ZA ZNAK ZAŠTITE OKOLIŠA EU-a

Mjerilo 1. – Doziranje

Doziranje odgovara preporučenoj dozi u g/kg pranja (prašak/tablete) ili ml/kg pranja (tekućine). Koristi se preporučena doza za vodu tvrdoće 2,5 mmol $CaCO_3$/l za uobičajeno prljavo rublje (univerzalni deterdženti, deterdženti za pranje obojenog rublja) i umjereno prljavo rublje (blagi deterdženti).

Doza ne smije premašiti sljedeće vrijednosti:

Vrsta proizvoda	Doza, prašak/tableta	Doza/tekućina, gel
Univerzalni deterdžent, deterdžent za pranje obojenog rublja	17,0 g/kg pranja	17,0 ml/kg pranja
Blagi deterdžent	17,0 g/kg pranja	17,0 ml/kg pranja
Sredstvo za uklanjanje mrlja (isključivo prije pranja)	2,7 g/kg pranja	2,7 ml/kg pranja (*)

(*) Procijenjena prosječna doza koja se koristi za izračun CDV-a. Stvarno doziranje ovisi o količini mrlja kod svakog punjenja. Procijenjena se doza temelji na dozi od 2 ml po primjeni i 6 primjena kod količine od 4,5 kg (tekuća sredstva za uklanjanje mrlja).

Ako se doze preporučaju za pretpranje i naknadno pranje, ukupna preporučena doza (pretpranje + naknadno pranje) treba poštovati najveću razinu doziranja.

Ocjenjivanje i verifikacija: Puni sastav proizvoda, znak ili simbol s uputama za doziranje. Gustoća (g/ml) navodi se za sve proizvode (na ambalaži ili u sigurnosno-tehničkim listovima).

Mjerilo 2. – Toksičnost za vodene organizme: kritični volumen razrjeđenje (CDV)

Kritično volumno razrjeđenje proizvoda ne smije premašiti sljedeća ograničenja ($CDV_{kronično}$):

Vrsta proizvoda	$CDV_{kronično}$
Univerzalni deterdžent, deterdžent za pranje obojenog rublja (sve vrste)	35 000 l/kg pranja
Blagi deterdžent (sve vrste)	20 000 l/kg pranja
Sredstvo za uklanjanje mrlja (isključivo prije pranja)	3 500 l/kg pranja (*)

(*) Granična vrijednost CDV-a temelji se na procijenjenoj dozi od 2 ml po primjeni i 6 primjena kod količine od 4,5 kg za tekuća sredstva za uklanjanje mrlja. Proizvodi koji se doziraju kao npr. prašak ili pasta moraju poštovati istu graničnu vrijednost CDV-a.

Toksičnost pri kritičnom volumnom razrjeđenju ($CDV_{kronično}$) izračunava se za svaki sastojak (i) u proizvodu prema sljedećoj jednadžbi:

$$VCS_{kronično} = \sum VCD_{(i)} = \sum \frac{težina_{(i)} \times FD_{(i)}}{FT_{kronično\ (i)}} \times 1\ 000$$

pri čemu je:

težina (i) = težina sastojka po preporučenoj dozi,

DF = faktor razgradnje

TF = faktor kronične toksičnosti tvari navedene u DID listi.

▼B

Konzervansi, bojila i mirisi prisutni u proizvodu moraju se, također, uključiti u izračun CDV-a čak i ako je njihova koncentracija manja od 0,010 % (100 ppm).

Ocjenjivanje i verifikacija: Izračun $CDV_{kronično}$ proizvoda. Proračunska tablica za izračun vrijednosti CDV-a dostupna je na internetskoj stranici znaka zaštite okoliša EU-a.

Vrijednosti parametara DF i TF moraju biti kako je navedeno na listi baze podataka o sastojcima deterdženata (DID listi). Ako neki sastojak nije obuhvaćen DID listom, parametri se izračunavaju prema smjernicama iz dijela B DID liste i prilaže se pripadajuća dokumentacija.

Mjerilo 3. – Biološka razgradljivost organskih tvari

Sadržaj organskih tvari u proizvodu koje nisu aerobno biološki razgradive (koje nisu lagano biološki razgradive) (aNBO) i/ili koje nisu anaerobno biološki razgradive (anNBO) ne smiju premašiti sljedeće granične vrijednosti:

aNBO

Vrsta proizvoda	aNBO, prašak	aNBO, tekući/gel
Univerzalni deterdžent, deterdžent za pranje obojenog rublja	1,0 g/kg pranja	0,55 g/kg pranja
Blagi deterdžent	0,55 g/kg pranja	0,30 g/kg pranja
Sredstvo za uklanjanje mrlja (isključivo prije pranja) (*)	0,10 g/kg pranja	0,10 g/kg pranja

(*) Granična vrijednost za aNBO temelji se na dozi od 2 ml po primjeni i 6 primjena kod količine od 4,5 kg za tekuća sredstva za uklanjanje mrlja).

anNBO

Vrsta proizvoda	anNBO, prašak	anNBO, tekući/gel
Univerzalni deterdžent, deterdžent za pranje obojenog rublja	1,3 g/kg pranja	0,70 g/kg pranja
Blagi deterdžent	0,55 g/kg pranja	0,30 g/kg pranja
Sredstvo za uklanjanje mrlja (isključivo prije pranja) (*)	0,10 g/kg pranja	0,10 g/kg pranja

(*) Granična vrijednost za anNBO temelji se na dozi od 2 ml po primjeni i 6 primjena kod količine od 4,5 kg za tekuća sredstva za uklanjanje mrlja).

Ocjenjivanje i verifikacija: Izračun aNBO i anNBO za proizvod. Proračunska tablica za izračun vrijednosti aNBO i anNBO dostupna je na internetskoj stranici znaka zaštite okoliša EU-a.

Uputa na DID listu. Za sastojke koji nisu obuhvaćeni DID listom dostavljaju se relevantni podaci na temelju literature ili drugih izvora, ili odgovarajući rezultati ispitivanja, koji pokazuju da su aerobno ili anaerobno biološki razgradivi. Vidjeti Dodatak I.

Napomena: Tetraacetil etilendiamin (TAED) se smatra anaerobno biološki razgradljivim sastojkom.

▼B

Mjerilo 4. – Isključene ili ograničene tvari i smjese

(a) *Posebni isključeni sastojci*

Proizvod ne smije sadržavati sljedeće sastojke, bilo kao dio sastava ili kao dio bilo kojeg pripravka uključenog u sastav:

— fosfati,

— EDTA (etilendiamin tetraacetat),

— nitromošusi i policiklični mošusi.

Ocjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva mora dostaviti ispunjenu i potpisanu izjavu o usklađenosti.

(b) *Opasne tvari i smjese*

U skladu s člankom 6. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 o znaku zaštite okoliša EU-a proizvod ili njegovi dijelovi ne smiju sadržavati tvari ili smjese koje ispunjavaju kriterije za razvrstavanje u dolje navedene razrede ili kategorije opasnosti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 niti tvari iz članka 57. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

Popis oznaka upozorenja:

Oznaka upozorenja prema GHS-u ([1])	Oznaka upozorenja EU ([2])
H300 Smrtonosno ako se proguta	R28
H301 Otrovno ako se proguta	R25
H304 Može biti smrtonosno ako se proguta i unese u dišni sustav	R65
H310 Smrtonosno u dodiru s kožom	R27
H311 Otrovno u dodiru s kožom	R24
H330 Smrtonosno ako se udiše	R23/26
H331 Otrovno ako se udiše	R23
H340 Može izazvati genetska oštećenja	R46
H341 Sumnja na moguća genetska oštećenja	R68
H350 Može uzrokovati rak	R45
H350i Može uzrokovati rak ako se udiše	R49
H351 Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40
H360F Može štetno djelovati na plodnost	R60
H360D Može naškoditi nerođenom djetetu	R61
H360FD Može štetno djelovati na plodnost. Može naškoditi nerođenom djetetu	R60/61/60-61
H360Fd Može štetno djelovati na plodnost. Sumnja na moguće štetno djelovanje na nerođeno dijete	R60/63
H360Df Može štetno djelovati na nerođeno dijete. Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	R61/62

▼B

Oznaka upozorenja prema GHS-u (1)	Oznaka upozorenja EU (2)
H361f Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	R62
H361d Sumnja na moguće štetno djelovanje na nerođeno dijete	R63
H361fd Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost. Sumnja na moguće štetno djelovanje na nerođeno dijete	R62-63
H362 Može štetno djelovati na djecu koja se hrane majčinim mlijekom	R64
H370 Uzrokuje oštećenje organa	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Može uzrokovati oštećenje organa	R68/20/21/22
H372 Uzrokuje oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	R48/25/24/23
H373 Može uzrokovati oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	R48/20/21/22
H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
H410 Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
H411 Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R51-53
H412 Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
H413 Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke na vodeni okoliš	R53
EUH 059 Opasno za ozonski sloj	R59
EUH 029 U dodiru s vodom oslobađa otrovni plin	R29
EUH 031 U dodiru s kiselinama oslobađa otrovni plin	R31
EUH 032 U dodiru s kiselinama oslobađa vrlo otrovni plin	R32
EUH 070 Otrovno u dodiru s očima	R39-41
Tvari koje izazivaju preosjetljivost	
H334: Može uzrokovati alergiju ili simptome astme ili teškoće u disanju ako se udahne	R42
H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43

(1) Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni te stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

(2) Direktiva Vijeća 67/548/EEZ s prilagodbama za REACH u skladu s Direktivom 2006/121/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktivom 1999/45/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kako je izmijenjena.

▼B

Mjerilo se primjenjuje na sve sastojke koji su prisutni u koncentracijama ≥ 0,010 % uključujući konzervanse, bojila i mirise.

Uporaba tvari ili smjesa koje prilikom obrade promijene svoja obilježja (npr. nisu više bioraspoložive, promijene kemijski sastav) u tolikoj mjeri da se identificirana opasnost više ne primjenjuje, izuzima se od gornjeg zahtjeva.

Odstupanja: sljedeće tvari ili smjese se posebno izuzimaju od ovog zahtjeva:

▼M4

Suptilizin	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
	H411: Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu (*)	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Biocidi koji se upotrebljavaju za konzerviranje (**)	H410: Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
	H411: Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R51-53
	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Mirisi	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Enzimi (***)	H334: Ako se udiše, može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
Katalizatori izbjeljivanja (***)	H334: Ako se udiše, može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
NTA kao nečistoća u MGDA i GLDA (****)	H351: Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40
Optički izbjeljivači (samo za univerzalne deterdžente)	H413: Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke za vodeni okoliš	R53

(*) Ovo se odstupanje primjenjuje pod uvjetom da su te tvari lako razgradive i anaerobno razgradive.

(**) Iz mjerila 4. točke (e). Ovo se odstupanje primjenjuje pod uvjetom da je bioakumulacijski potencijal biocida log Pow (logaritam koeficijenta raspodjele oktanol/voda) < 3,0 ili je pokusno određeni biokoncentracijski faktor (BCF) ≤ 100.

(***) Uključujući stabilizatore i druge pomoćne tvari u pripravcima.

(****) U koncentracijama nižima od 1,0 % sirovine pod uvjetom da je ukupna koncentracija u konačnom proizvodu niža od 0,10 %.

▼B

Ocjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja točnu formulaciju proizvoda. Također dostavlja izjavu o usklađenosti s ovim mjerilom zajedno s povezanom dokumentacijom kao što su izjave o sukladnosti potpisane od dobavljača tvari i kopije sigurnosno-tehničkih listova za tvari ili smjese.

▼M2

Za izuzete površinski aktivne tvari koje ispunjavaju kriterije za razvrstavanje u razrede opasnosti H412, podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju o njihovoj razgradivosti uz upućivanje na DID listu. Za površinski aktivne tvari koje se ne nalaze na DID listi upućuje se na odgovarajuće podatke iz literature ili iz drugih izvora, ili odgovarajuće rezultate ispitivanja, kako je opisano u Dodatku I.

▼B

(c) *Tvari navedene u skladu s člankom 59. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006*

Odstupanje od izuzeća iz članka 6. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 ne smije se dozvoliti za tvari određene kao tvari koje uzrokuju vrlo visoku zabrinutost i uključene su na popis iz članka 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006, prisutne u smjesama u koncentracijama većim od 0,010 %.

Ocjenjivanje i verifikacija: Popis tvari određenih kao tvari koje uzrokuju vrlo visoku zabrinutost i uključene na popis potencijalnih tvari u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 može se naći ovdje: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Uputa na popis navodi se na dan podnošenja zahtjeva. Podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja točnu formulaciju proizvoda. Također dostavlja izjavu o usklađenosti s ovim mjerilom zajedno s povezanom dokumentacijom kao što su izjave o sukladnosti potpisane od dobavljača materijala i kopije sigurnosno-tehničkih listova za tvari ili smjese.

(d) *Posebni ograničeni sastojci – mirisi*

Svi sastojci koji se kao mirisi dodaju proizvodu proizvode se i njima se rukuje u skladu s kodeksom prakse Međunarodnog udruženja za mirise (IFRA) koji se može naći na mrežnim stranicama IFRA: http://www.ifraorg.org.

Proizvođač mora slijediti preporuke iz standarda IFRA u vezi sa zabranom, ograničenom uporabom i posebnim mjerilima za čistoću materijala.

Mirisne tvari koje podliježu zahtjevima za dostavljanje izjave, predviđenim u Uredbi (EZ) br. 648/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o deterdžentima (Prilog VII.), i koje nisu već isključene na temelju mjerila 4.b te (ostale) mirisne tvari razvrstane kao H317/R43 (Može izazvati alergijsku reakciju na koži) i/ili H334/R42 (Može uzrokovati alergiju ili simptome astme ili teškoće u disanju ako se udahne) ne smiju biti prisutne u količinama ≥ 0,010 % (≥ 100 ppm) po tvari.

Ocjenjivanje i verifikacija: podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o usklađenosti u kojoj se navodi količina mirisa u proizvodu. Podnositelj zahtjeva, također, dostavlja izjavu od proizvođača mirisa u kojoj se navodi sadržaj svake tvari u mirisima koji su popisani u Prilogu III., dijelu I. Direktive Vijeća 76/768/EEZ kao i sadržaj (ostalih) tvari kojima su pripisane oznake upozorenja H317/R43 i/ili H334/R42.

▼B

(e) *Biocidi*

i. Proizvod može uključivati biocide isključivo radi konzerviranja proizvoda i u odgovarajućoj dozi za tu svrhu. To se ne odnosi na površinski aktivne tvari koje također mogu imati biocidna obilježja.

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj dostavlja kopije sigurnosno-tehničkih listova svih dodanih konzervansa i podatke o njihovoj točnoj koncentraciji u proizvodu. Proizvođač ili dobavljač konzervansa dostavlja podatke o potrebnom doziranju za konzerviranje proizvoda (npr. rezultati *challenge* testova ili jednakovrijedni).

ii. Na ambalaži ili bilo kojim drugim načinima priopćavanja zabranjeno je tvditi ili ukazivati da proizvod ima antimikrobno djelovanje.

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva dostavlja nadležnom tijelu tekst i nacrt korišten na svakoj vrsti ambalaže i/ili primjerak svake različite vrste ambalaže.

Mjerilo 5. – Zahtjevi za ambalažu

(a) *Omjer težine/korisnosti (WUR)*

Omjer težine/korisnosti (WUR) proizvoda ne smije premašiti sljedeće vrijednosti:

Vrsta proizvoda	WUR
Prašak	1,2 g/kg pranja
Ostalo (tekućine, gel, tablete, kapsule)	1,5 g/kg pranja

WUR se izračunava isključivo za primarnu ambalažu (uključujući čepove, poklopce i ručne pumpice/raspršivače) na temelju sljedeće formule:

$$WUR = \sum[(W_i + U_i)/(D_i * r_i)]$$

pri čemu je:

W_i = težina (g) ambalaže (i) uključujući etiketu, ako postoji.

U_i = težina (g) nerecikliranog (neobrađenog) materijala u ambalaži (i). Ako je omjer recikliranog materijala u ambalaži 0 %, tada $U_i = W_i$.

D_i = broj funkcionalnih jedinica u ambalaži (i). Funkcionalna jedinica = doza u g/kg pranje.

r_i = koeficijent recikliranja, tj. broj uporaba pakiranja (i) za iste svrhe kroz sustav povrata ili dodatnog punjenja. Pridružena vrijednost za r je određena kao 1 (= bez ponovne uporabe). Isključivo ako podnositelj zahtjeva može dokumentirati da je ambalaža bilo ponovno uporabljeno za istu svrhu, za r se kod izračuna može upotrijebiti viša vrijednost.

Iznimke:

Plastična/papirnata/kartonska ambalaža koja sadrži više od 80 % recikliranog materijala izuzima se od ovog zahtjeva.

▼B

Ambalaža se smatra recikliranom ako su sirovine koje su upotrijebljene za proizvodnju ambalaže preuzete od proizvođača ambalaže u fazi distribucije ili uporabe. Ako su sirovine industrijski otpad iz proizvodnog procesa proizvođača materijala, tada se materijal ne smatra recikliranim.

Ocjenjivanje i verifikacija: Izračun vrijednosti WUR za proizvod. Proračunska tablica za ovaj izračun dostupna je na mrežnoj stranici znaka zaštite okoliša EU-a. Napomena o sadržaju recikliranog materijala na ambalaži. Za odobravanje ambalaže s dodatnim punjenjem podnositelj zahtjeva i/ili trgovac moraju dokazati da će dodatna punjenja biti dostupna na tržištu.

(b) *Plastična ambalaža*

U plastičnoj ambalaži mogu se koristiti isključivo oni ftalati čiji je rizik bio procijenjen u trenutku podnošenja zahtjeva i koji nisu razvrstani prema mjerilu 4. točki (b) (i njihovim kombinacijama).

(c) *Označivanje plastične ambalaže*

Kako bi se različiti dijelovi ambalaže mogli identificirati za recikliranje, plastični dijelovi primarne ambalaže moraju se označiti u skladu s DIN 6120, dijelom 2. ili jednakovrijednom normom. Poklopci i sisaljke izuzimaju se od ovog zahtjeva.

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva dostavlja ispunjenu i potpisanu izjavu o usklađenosti.

Mjerilo 6. – Učinkovitost pranja (prikladnost za uporabu)

Proizvod ispunjava zahtjeve za učinkovitost, kako su određeni za odgovarajuću vrstu proizvoda sukladno najnovijoj verziji ispitivanja učinkovitosti deterdženata za rublje sa znakom zaštite okoliša EU koja je dostupna na: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/laundry_detergents_en.htm

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće o ispitivanju u kojem se navodi da proizvod ispunjava minimalne zahtjeve iz tog ispitivanja.

Mjerilo 7. – Bodovi

(a) *Univerzalni deterdženti, deterdženti za obojano rublje*

Prema dolje navedenoj matrici postižu se najmanje tri boda. Najveći broj bodova za proizvode koji se koriste u hladnoj vodi je 8, za proizvode koji djeluju pri niskim temperaturama je 7, a za ostale proizvode 6.

Temperaturni profil	Proizvod koji se koristi u hladnoj vodi (učinkovitost pranja je dokazana na ≤ 20 °C)	2 boda
	Proizvod koji djeluje pri niskim temperaturama (učinkovitost pranja je dokazana na > 20 °C to < 30 °C)	1 bod
Maksimalna doza	Maksimalna doza ≤ 14 g/kg pranja (prašak, tablete) *ili* ≤ 14 ml/kg pranja (tekućina, gel)	2 boda
	Maksimalna doza ≤ 16 g/kg pranja (prašak, tablete) *ili* ≤ 16 ml/kg pranja (tekućina, gel)	1 bod
CDV	$CDV_{kronično}$ < 25 000 l/kg pranja	2 boda
	$CDV_{kronično}$ između 25 000 do 30 000 l/kg pranja	1 bod

▼B

aNBO	aNBO ≤ 75 % granične vrijednosti	1 bod
anNBO	anNBO ≤ 75 % granične vrijednosti	1 bod
Minimalni broj bodova koji se trebaju skupiti za znak zaštite okoliša EU-a		3 boda

(b) *Blagi deterdženti*

Prema dolje navedenoj matrici postižu se najmanje tri boda. Najveći broj bodova za proizvode koji se koriste u hladnoj vodi je 8, za proizvode koji djeluju pri niskim temperaturama je 7, a za ostale proizvode 6.

Temperaturni profil	Proizvod koji se koristi u hladnoj vodi (učinkovitost pranja je dokazana na ≤ 20 °C)	2 boda
	Proizvod koji djeluje pri niskim temperaturama (učinkovitost pranja je dokazana na > 20 °C to < 30 °C)	1 bod
Maksimalna doza	Maksimalna doza ≤ 14 g/kg pranja (prašak, tablete) *ili* ≤ 14 ml/kg pranja (tekućina, gel)	2 boda
	Maksimalna doza ≤ 16 g/kg pranja (prašak, tablete) *ili* ≤ 16 ml/kg pranja (tekućina, gel)	1 bod
CDV	$CDV_{kronično}$ < 15 000 l/kg pranja	2 boda
	$CDV_{kronično}$ između 15 000 do 18 000 l/kg pranja	1 bod
aNBO	aNBO ≤ 75 % granične vrijednosti	1 bod
anNBO	anNBO ≤ 75 % granične vrijednosti	1 bod
Minimalni broj bodova koji se trebaju skupiti za znak zaštite okoliša EU-a		3 boda

Ocjenjivanje i verifikacija: Izračun svote bodova sakupljenih za proizvod. Proračunska tablica za ovaj izračun dostupna je na mrežnoj stranici znaka zaštite okoliša EU-a.

Mjerilo 8. – Informacije za potrošača

(a) *Upute o doziranju*

Preporučeno doziranje mora se posebno naznačiti za „uobičajeno” i „jako” prljavo rublje i za različite stupnjeve tvrdoće vode za pojedinu državu i prema potrebi u odnosu na težinu rublja. (Ne primjenjuje se na sredstva za uklanjanje mrlja).

Preporučeno doziranje za najmanji stupanj tvrdoće vode (mekana) za uobičajeno zaprljano rublje i najviši stupanj tvrdoće vode (tvrda) za jako zaprljano rublje ne smije se razlikovati za više od faktora 2. (Ne primjenjuje se na sredstva za uklanjanje mrlja).

▼B

Referentno doziranje koje se koristi za testiranje učinkovitosti pranja i procjenu ispunjavanja ekoloških mjerila za sastojke mora biti isto kao i preporučeno doziranje na pakiranju za „uobičajeno zaprljano" rublje i za vodu tvrdoće 2,5 mmol $CaCO_3$/l.

Ako je jedino tvrdoća vode niža od 2,5 mmol $CaCO_3$/l uključena u preporuke, maksimalna doza preporučena za „uobičajeno zaprljano" treba biti niža od preporučene doze koja se koristi za testiranje učinkovitosti pranja (tvrdoća vode 2,5 mmol $CaCO_3$/l).

(b) *Informacije na ambalaži*

Sljedeće (ili sadržajno jednake) preporuke za pranje navode se na ambalaži proizvoda sa znakom zaštite okoliša EU-a u okviru skupine proizvoda osim za sredstva za uklanjanje mrlja prije pranja. Preporuke mogu biti u obliku teksta ili simbola:

„— Prati na najnižoj mogućoj temperaturi

— Prati s punim strojem

— Dozirati u skladu sa stupnjem zaprljanosti i tvrdoćom vode, slijediti upute o doziranju

— Ako ste alergični na kućnu prašinu, uvijek perite posteljinu na 60 °C. Povećajte temperaturu pranja na 60 °C u slučaju zaraznih bolesti.

Korištenjem ovog proizvoda sa znakom zaštite okoliša prema uputama o doziranju doprinosi se smanjenju onečišćenja voda, proizvodnje otpada i potrošnje energije."

(c) *Tvrdnje na ambalaži*

Tvrdnje na ambalaži se općenito dokazuju ispitivanjima učinkovitosti ili drugom odgovarajućom dokumentacijom (npr. tvrdnje o učinkovitosti pri niskim temperaturama, uklanjanju određenih vrsta mrlja, prednostima za određene vrste ili boje tkanina ili druge tvrdnje o posebnim značajkama/prednostima proizvoda).

— npr., ako se za proizvod navodi njegova učinkovitost pri 20 °C, ispitivanje učinkovitosti mora se provesti pri ≤ 20 °C (i sukladno tome za druge temperature ispod 30 °C).

— npr., ako se za proizvod navodi da je učinkovit kod određenih vrsta mrlja, to se mora dokazati ispitivanjem učinkovitosti.

(d) *Informacije na ambalaži – dodatni zahtjevi za sredstva za uklanjanje mrlja*

Uklanjanje mrlja za koje nije provedeno nikakvo ispitivanje učinkovitosti ne smije se navesti na proizvodu.

Ocjenjivanje i verifikacija: (a-d): Podnositelj zahtjeva dostavlja uzorak znaka proizvoda i izjavu o usklađenosti s ovim mjerilom. Tvrdnje o proizvodu dokumentiraju se u odgovarajućim izvješćima o ispitivanjma ili drugoj relevantoj dokumentaciji.

▼B

Mjerilo 9. – Podaci na znaku zaštite okoliša

Neobvezni znak s poljem za tekst sadrži sljedeći tekst:

„— Smanjeni učinak na vodene ekosustave

— Ograničene opasne tvari

— Testirana učinkovitost”.

Smjernice za uporabu neobveznog znaka s poljem za tekst mogu se naći u dokumentu „Smjernice za uporabu znaka za zaštitu okoliša” na internetskoj stranici: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva dostavlja primjerak znaka.

▼B

Dodatak I.

Popis iz baze podataka o sastojcima deterdženata (DID)

DID-lista (dio A) je popis koji sadrži podatke o toksičnosti u vodi i biološkoj razgradljivosti sastojaka koji se obično koriste u sastavu deterdženata. Popis uključuje podatke o toksičnosti i biološkoj razgradljivosti niza tvari koje se koriste u proizvodima za pranje i čišćenje. Popis nije sveobuhvatan, ali se u dijelu B donose upute o određivanju odgovarajućih parametara izračuna za tvari koje se ne nalaze na DID listi (koeficijent toksičnosti (TF) i koeficijent razgradnje (DF) koji se koriste za izračun kritičnog volumnog razrjeđenja). Popis je općeniti izvor informacija, a tvari koje se nalaze na DID listi nisu automatski odobrene za uporabu u proizvodima sa znakom zaštite okoliša EU-a. DID lista (dijelovi A i B) dostupna je na internetskim stranicama znaka zaštite okoliša EU-a.

Za procjenu koeficijenata TF i DF tvari za koje ne postoje podaci o toksičnosti u vodi i biološkoj razgradljivosti mogu se koristiti strukturne podudarnosti sa sličnim tvarima. Te strukturne podudarnosti odobrava nadležno tijelo koje dodjeljuje licencu za znak zaštite okoliša. U suprotnom se koristi pristup najgoreg mogućeg slučaja na temelju dolje navedenih parametara:

Najgori mogući slučaj:

	Akutna toksičnost			Kronična toksičnost			Razgradnja		
Sastojak	LC50/ EC50	$SF_{(akutni)}$	$TF_{(akutni)}$	NOEC (*)	$SF_{(kronični)}$ (*)	$TF_{(kronični)}$	DF	aerobna	anaerobna
„Naziv”	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Ako ne postoje prihvatljivi podaci o toksičnosti, ovi stupci ostaju prazni. U tom slučaju $TF_{(kronični)}$ jednak je $TF_{(akutni)}$.

Dokumentacija o potpunoj biološkoj razgradljivosti

Za potpunu biološku razgradljivost koriste se sljedeće ispitne metode:

1. Do 1. prosinca 2010. i tijekom prijelaznog razdoblja od 1. prosinca 2010. do 1. prosinca 2015.:

   Ispitne metode za potpunu biološku razgradljivost predviđene u Direktivi 67/548/EEZ, a posebno metode navedene u Prilogu V.C4 toj Direktivi ili jednakovrijedne ispitne metode OECD 301 A-F ili jednakovrijedna ispitivanja ISO.

   Za površinski aktivne tvari ne primjenjuje se načelo deset dana prozora. Stupanj prolaza za ispitivanja iz priloga V.C4-A i C4-B Direktivi 67/548/EEZ (i njihova jednakovrijedna ispitivanja OECD 301 A i E i jednakovrijedna ispitivanja ISO) je 70 %, dok je za ispitivanja iz C4-C, D, E i F (i njihova jednakovrijedna ispitivanja OECD 301 B, C, D i F i jednakovrijedna ispitivanja ISO) 60 %.

2. Nakon 1. prosinca 2015. i tijekom prijelaznog razdoblja od 1. prosinca 2010. do 1. prosinca 2015.:

   Ispitne metode predviđene u Uredbi (EZ) br. 1272/2008.

▼B

Dokumentacija o anaerobnoj biološkoj razgradljivosti

Referentno ispitivanje za anaerobnu razgradljivost je EN ISO 11734, ECETOC br. 28 (lipanj 1988.), OECD 311 ili jednakovrijedna ispitna metoda uz zahtjev za konačnu razgradljivost od 60 % u anaerobnim uvjetima. Ispitne metode kojima se simuliraju uvjeti u relevantnom anaerobnom okruženju mogu se, također, koristiti za dokazivanje konačne razgradljivosti od 60 % u anaerobnim uvjetima.

Ekstrapolacija za tvari koje se ne nalaze na DID listi

U slučaju sastojaka koji nisu navedeni u DID listi može se koristiti sljedeći postupak za dobivanje potrebnih dokaza o anaerobnoj biološkoj razgradljivosti:

1. Primijenite razumnu ekstrapolaciju. Koristite rezultate dobivene testiranjem jedne od sirovina kako bi ekstrapolacijom došli do konačne anaerobne biološke razgradljivosti strukturno sličnih površinski aktivnih tvari. Ako je potvrđena anaerobna biološka razgradljivost za neku površinski aktivnu tvar (ili skupinu homologa) u skladu s DID listom, može se pretpostaviti da je slična vrsta površinski aktivnih tvari također anaerobno biološki razgradiva (npr. C12-15 A 1-3 EO sulfat (DID br. 8.) je anaerobno biološki razgradiv, pa se slična anaerobna biološka razgradljivost može pretpostaviti i za C12-15 A 6 EO sulfat). Ako je za neku površinski aktivnu tvar potvrđena anaerobna biološka razgradljivost korištenjem odgovarajuće ispitne metode, može se pretpostaviti da je slična vrsta površinski aktivnih tvari također anaerobno biološki razgradiva (npr. podaci iz literature kojima se potvrđuje anaerobna biološka razgradljivost površinski aktivnih tvari koje pripadaju skupini amonijevih soli alkil estera mogu se koristiti kao dokaz za sličnu anaerobnu biološku razgradljivost drugih kvaternih amonijevih soli koje sadrže spojeve estera u alkilnom lancu ili lancima).

2. Provedite ispitivanje radi kontrole anaerobne razgradljivosti. Ako je potrebno novo ispitivanje, provedite ispitivanje radi provjere uz primjenu norme EN ISO 11734, ECETOC br. 28. (lipanj 1988.), OECD 311 ili neke ekvivalentne metode.

3. Provedite ispitivanje razgradljivosti s niskim dozama. Ako je potrebno ponovno ispitivanje te ako pritom nastupe eksperimentalni problemi (npr. smetnje zbog toksičnosti tvari koja se ispituje), ponovite ispitivanje uz korištenje niže doze površinski aktivne tvari i pratite razgradnju ^{14}C mjerenjima ili kemijskim analizama. Ispitivanje s niskim dozama može se provesti korištenjem ispitne metode OECD 308 (kolovoz 2000.) ili druge ekvivalentne metode.